

Sleep maker safarifilmpje voor de rechter

De YouTube-hit van het moment - meer dan twee miljoen views - is een met de mobiele telefoon opgenomen filmpje over een Frans gezin dat de auto verlaat in het Safaripark Beekse Bergen, te midden van wilde dieren. Het laat zien hoe zij ternauwernood ontsnappen aan een groep jachtluipaarden. Reuze dom, onverantwoordelijk en niet te begrijpen!

Nog dommer, onverantwoordelijker en niet te begrijpen is het gedrag van degenen die het filmpje hebben gemaakt. Ze maken lacherige opmerkingen. 'Dit meen je niet', 'ik neem het meteen op', 'what the fuck', 'dit is eng', 'met een klein kind', 'dat kleine kind, wat erg', 'volgens mij begrijpen ze dat concept niet zo', 'dit wordt spannend'.

Pas later, als de inzittenden nog een keer zijn uitgestapt en bijna door jachtluipaarden worden aangevallen, gaat het lacherige eraf en maakt het plaats voor een soort paniek: 'die hebben geluk gehad'. In het filmpje is eerder nog te zien dat een andere Nederlandse auto stopt bij de uitgestapte mensen, maar weer verder rijdt.

Het zou voor de hand hebben gelegen wanneer deze YouTubers, die zich zeer goed bewust waren van de risico's, de inzittenden duidelijk hadden aangesproken, hadden gewaarschuwd of desnoods meteen contact hadden opgenomen met het park of 112 hadden gebeld. De vraag is zelfs aan de orde of zij niet gewoon de wet hebben overtreden. Burgers hebben meerdere zorgplichten om geen onnodige schade te veroorzaken en om mensen in nood te helpen.

Het liep nu goed af, maar zouden de uitgestapte toeristen zijn aangevallen en als gevolg daarvan zijn overleden, dan had dit tot boete en gevangenisstraf kunnen leiden. De uitlatingen van de maker (op

nos.nl) om zijn gedrag te verklaren, klinken weinig geloofwaardig en oprecht: 'het was gewoon heel moeilijk om in zo'n situatie te kunnen helpen', 'we waren echt een beetje in shock eigenlijk'. Het lijkt meer een poging om het gedrag achteraf goed te praten of hooguit berouw na de zonde.

Het zou goed zijn wanneer een officier van justitie een grondig onderzoek doet naar het incident. Het moet duidelijk zijn waar hier de grenzen liggen. Er gaan te veel vergelijkbare voorbeelden rond waar kennelijk sensatiezucht en eeuwige internetroem belangrijker worden geacht dan verantwoordelijkheid nemen. De makers baten het filmpje trouwens commercieel uit. Ze laten hun rechten exploiteren door viralhog.com, zo wordt op YouTube onderaan het filmpje vermeldt.

Dat er gefilmd is in een privaat safaripark en de betrokkenen identificeerbaar zijn, was kennelijk geen reden om met hun privacy rekening te houden en eerst om toestemming te vragen, zoals dat hoort. Nu die toestemming ontbreekt, is het twijfelachtig of publieke verspreiding wel geoorloofd is. Bovendien kan naming and shaming niet zomaar: GeenStijl moest al eens een schadevergoeding betalen toen het een filmpje plaatste van een dronken studente. Niet dat dit meteen vergelijkbaar is, maar toch.

NICO VAN EIJK is hoogleraar media- en communicatierecht